

УДК 330.341

О.А. Сороківська, Н.П. Марчук*Тернопільський національний університет імені Івана Пулюя***ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ПОНЯТТЯМИ****«ІННОВАЦІЯ» ТА «ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС»****O.A. Sorokivska, N.P. Marchuk****INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE
CONCEPTS OF "INNOVATION" AND "INNOVATION PROCESS"**

Як у вітчизняній, так і світовій літературі існують різні погляди на сутність поняття "інновація".

Innovation (англ.) утворено з двох слів – латинського "новація"(новизна) і англійського префікса "in" (введення). Закон України "Про інноваційну діяльність" подає таке визначення: "інновація – це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери".

Сучасна методологія системного опису інновацій в умовах ринкової економіки базується на міжнародних стандартах. Для координації робіт зі збирання, обробки й аналізу інформації про науку й інновації у рамках Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) була створена група експертів за показниками науки і техніки, яка розробила основні поняття, що відносяться до наукових досліджень і розроблень, їх склад і границі - "Рекомендації Фраскати" (1963 р.) – "Запропонована стандартна практика для обстеження досліджень і експериментальних розробок". Цей документ дістав таку назву у зв'язку з тим, що його перша версія методичних рекомендацій була прийнята в місті Фраскати (Італія). Відповідно до цих міжнародних стандартів інновація визначається як кінцевий результат інноваційної діяльності, втілений у вигляді нового або вдосконаленого продукту чи технологічного процесу, який використовується в практичній діяльності або в новому підході до соціальних послуг [1].

Так як світ інновацій дуже різноманітний та багатогранний, то виникає потреба в їх класифікації за певними ознаками.

Кількість класифікаційних ознак залежить від критеріїв, використовуваних для типології інновацій. У результаті одна й та сама інновація може бути віднесена до кількох типів [2].

Серед підходів до класифікації інновацій найпоширенішим тепер вважається розподіл їх за змістом та сферою застосування. Аналізуючи класифікації інших вчених можна прийти до висновку, що інновації можна поділяти на групи так, щоб можна було проаналізувати і ефективно використати

певні шляхи управління інновацією – способи, які відповідають тільки даній групі, крім цього – доцільність та економічну вигідність впровадження тієї чи іншої інновації.

Якщо новація – ще щось новознайдене і не матеріальне, а інновація – це втілення цього у життя, його матеріалізація, то інновація має певний ланцюг – шлях від ідеї (новації) до її реалізації (інновації).

З врахуванням послідовності проведення робіт життєвий цикл інновацій розглядається як інноваційний процес. Інноваційний процес – процес перетворення наукового знання в інновацію, яка задовольняє нові суспільні потреби; послідовний ланцюг дій, що охоплює всі стадії створення новизни та її практичного використання. Головною рисою інноваційного процесу є обов’язкове завершення інновацій, тобто отримання результату, придатного для практичної реалізації.

Спрощено модель інноваційного процесу можна подати як кілька послідовних етапів: наука – техніка – виробництво – збут (проста ланцюгова модель). Інноваційний процес можна розглядати як комплекс послідовних дій, унаслідок яких новація розвивається від ідеї до конкретного продукту і поширюється під час практичного використання [3]. Перебіг інноваційного процесу, як і будь-якого іншого, визначається складною взаємодією багатьох чинників. Успіх на цьому шляху залежить від управлінського механізму, який об’єднує в єдиний потік витoki наукової ідеї, її розроблення, впровадження результату у виробництво, реалізацію, поширення і споживання. Ефективність інноваційного процесу визначається лише після впровадження інновації, коли з’ясовується, у якій мірі вона задовольняє потреби ринку. Важливе значення при цьому має інструмент моделювання. Модель інноваційного процесу дає змогу виділити в інноваційній діяльності окремі складові, відкриваючи тим самим можливість наскрізного планування інновації за стадіями, з урахуванням кон’юнктурних змін. На відміну від науково-технічного прогресу інноваційний процес не завершується тільки впровадженням новації (техніки, технології, продукту) у виробництво, а має неперервний характер, оскільки "з поширенням інновація вдосконалюється, стає ефективнішою, набуває нових споживчих якостей. Це відкриває для неї нові можливості застосування, нові ринки, а відповідно, і нових споживачів, котрі сприймають даний продукт, технологію або послугу як нові саме для себе. Таким чином, інноваційний процес можна вважати засобом задоволення суспільних потреб на основі впровадження досягнень науки і технології.

Література:

1. Андрушків Б. М. Прикладні аспекти ринку інновацій: Навчально-методичний посібник з дисципліни для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» за спеціальністю 8.050209 «Менеджмент інноваційної

діяльності» / Б. М. Андрушків, Л. М. Мельник, Л. Я. Малюта. – Тернопіль : ТНТУ ім. І. Пулюя, 2010. – 375 с.

2. Кирич Н. Б. Інноваційна діяльність підприємств та організацій як метод стабілізації економіки регіонів України / Б. М. Андрушків, Н. Б. Кирич, І. П. Вовк // Вісник економічної науки України. – 2009. – №1(15). – С. 23-25.

3. Структурні реформи економіки: світовий досвід, інститути, стратегії для України [Монографія] / [Амоша О. І., Аптекар С. С., Вовк І. П. та ін.]. – Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2011. – 848 с.

УДК 338

Ю.В. Тирчик, Г.Б. Машлій

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Y.V. Tyrchyk, G. B. Mashliy

PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF EXCHANGE ACTIVITIES IN THE AGRICULTURAL SECTOR UKRAINE

Функціонування агропромислового сектора України безпосередньо пов'язане з успішним розвитком і наявністю біржової діяльності.

Стабілізацію аграрного сектора й економіки країни на макроекономічному рівні в цілому забезпечить лише комплексна інтенсифікація розвитку агропромислового виробництва, поряд із становленням конкурентоспроможного біржового ринку сільськогосподарської продукції.

Поряд із певними досягненнями на біржовому ринку сільськогосподарської продукції, все ж існує цілий спектр нерозв'язаних проблем, які стримують його подальший розвиток.

Позитивним надбанням стало нагромадження певного досвіду роботи вітчизняних бірж на ринку сільськогосподарської продукції та формування структурної сегментації аграрного й біржового ринків, що забезпечує створення ефективного зв'язку між товаровиробниками аграрної продукції та біржовою інфраструктурою.

Розв'язання проблеми удосконалення та розвитку біржової діяльності в аграрному секторі економіки України за нинішніх умов потребує повномасштабного використання ринкових механізмів та методів організації біржової торгівлі сільськогосподарською продукцією.

Актуальним є аналіз процесів формування біржової діяльності в аграрному секторі економіки України та встановлення основних чинників, що стримують її розвиток у нинішніх умовах.